

Verlag regionale bijeenkomst regio Gelderland in Dieren op 21 april 2015

De keus is aan u!

De bijeenkomst is een samenwerking van het maatschappelijk activeringswerk Gelderland (KCMA) en Netwerk DAK. Met deze samenwerking is het mogelijk om aan een brede groep de regionale bijeenkomsten aan te bieden. Voorzitter van Netwerk DAK Jan van Opstal had graag aanwezig willen zijn, maar was verhinderd

Welkom

Helma Hurkens, coördinator van Netwerk DAK heet mede namens Mirjam Schuilenga van het KCMA de aanwezigen welkom en licht de opzet van de bijeenkomst toe.

Tijdens de regionale bijeenkomsten is er aandacht voor de vragen die op de inloophuizen en organisaties van buurtpastoraat afkomen:

- Moeten we taken overnemen die voorheen door professionals werden gedaan?
- Willen we dat? Willen wij de gaten vullen die de overheid laat liggen?
- Kunnen we dat? Kunnen de huidige vrijwilligers dat? Kunnen we nieuwe vrijwilligers vinden?
- Moeten we een plek bieden aan mensen die verplicht vrijwilligerswerk doen?

De middag is voorbereid met Marike Kuperus en David Wijnperle van 'Kuperus en Co'. David Wijnperle leidt de middag.

Aan de deelnemers is gevraagd om vooraf de film 'Eigen kracht bij kwetsbaarheid' te bekijken, te vinden op

<https://www.youtube.com/watch?v=9NxxkPE19Kws>

Start

David Wijnperle stelt zichzelf voor. Hij werkt al jarenlang als adviseur van verenigingen en achterbanorganisaties.

Gezamenlijk wordt een scene uit de film 'Eigen kracht bij kwetsbaarheid' bekeken. In de scene is een vrijwilligster van inloophuis BieZefke aan het woord. Ze vertelt dat er naast de vertrouwde groep van bezoekers, steeds vaker andere gasten binnen komen. De vertrouwde doelgroep hield van aandacht, een kopje koffie, een arm om de schouder. De 'nieuwe' bezoekers zijn bijvoorbeeld jongeren of mensen met ernstige psychiatrische problemen die om een andere benadering vragen. Als vrijwilligster wil zij ook voor deze groepen een gastvrije plek bieden, maar het vraagt wel extra aandacht en een andere aanpak.

Coördinator Mart Corsius vertelt dat hij met enkele stagiaires, enkele jongeren die sinds kort op het rechte pad zijn en enkele jongeren die nog het spoor bijster zijn, probeert om nieuwe activiteiten op te zetten.

Kernwaarden

Na dit fragment stellen alle aanwezigen zich voor en vertellen een scene uit hun werk die hen geraakt heeft of waar ze trots op zijn. De inleider noteert de kernwoorden:

- Boven water tillen
- Er zijn voor mensen, óók als ze geen netwerk hebben
- Waarachtige betrokkenheid
- Er zijn, present zijn, nabij zijn
- Nieuwsgierigheid en verbinding
- Ruimte bieden voor verhalen
- Begrip hebben voor stilte
- Geduld voor wat de ander nodig heeft
- Toegankelijkheid
- Streven naar Rechtvaardigheid
- In balans blijven met kwetsbare mensen
- Diepgaand contact met elkaar
- Verbinden
- Stem geven
- Elkaar herkennen
- Veiligheid
- Passie en maatschappelijke betrokkenheid vaart en vorm geven
- Ruimte voor initiatief bieden
- Iedereen is welkom
- Trots
- Mensen groter maken
- Mensen nieuwe dingen laten ervaren
- Samen vieren
- Wederkerig voor elkaar zorgen
- Kwaliteit in contact

Ontwikkelingen

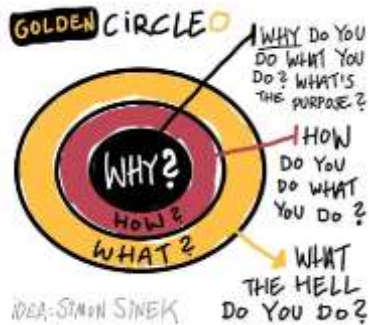
In het volgende deel van de bijeenkomst geeft David een presentatie *'rends en ontwikkelingen in het maatschappelijk middenveld'*. Een handout wordt uitgereikt.

Bij het vrijwilligerswerk verschuiven de accenten in de loop der jaren. Vrijwilligerswerk werd in de tijd van de verzorgingsstaat overgenomen door de overheid. Het werd vermarkt en nu geeft de overheid het weer terug aan de burger. Opvallend in onze tijd is dat de overheid regie probeert te houden over het vrijwilligerswerk en dat professionals vaak niet goed weten wat ze aan moeten met die vrijwilligers. Er is een clash tussen de systeemwereld van de professionals en de leefwereld van de burger.

En de samenleving zelf... De samenleving verandert snel. De vrijwillige inzet blijft stabiel, maar de manier waarop mensen vrijwilligerswerk willen doen verandert wel. Liever korte afgebakende klussen dan jarenlang één dagdeel per week. Aan de hand van een schema van Gabriel van den Brink zien we dat Nederlanders nog steeds internationaal voorop lopen, in het vormgeven aan hun geestelijk engagement. Nederlanders streven nog steeds hoge

idealen na. Ze vinden spirituele motieven, geestelijke waarden en morele beginselen nog altijd belangrijk.

Organisaties die voornamelijk werken vanuit hun bestaansreden zijn, voor vrijwilligers, aantrekkelijke organisaties om bij te werken. De gouden cirkel van Simon Sinek brengt dat in beeld.

Sinek onderscheidt drie lagen. Het 'Waarom': dan gaat het om de vraag waarom doen we datgene dat we doen, wat is het doel, de bestaansgrond. Het 'Hoe': hoe doen we de dingen die we doen? Het 'Wat': welke dingen doen we. Organisaties die al jarenlang bestaan, kunnen zo gericht zijn op hun activiteiten, dat ze niet meer stilstaan bij waarom ze er zijn: de reden van hun bestaan.

Organisaties die sterk richten op het 'wat', zijn vaak de wat traditionelere organisaties. De ervaring leert dat organisaties met een sterke nadruk op het 'waarom', meer inspirerend zijn. Vrijwilligers worden aangesproken door het hogere doel.

Bij nieuwe vragen die een organisatie krijgt, moet je afwegingen maken. Hoe wordt de relatie met de overheid? Word je uitvoerder van of uitvoerder voor? Wil je aan het subsidie infuus liggen, of bouw je op de bijdragen van burgers, al zijn die wat kleiner? Volg je protocollen of vertrouw je op het eigen vakmanschap.

Anders dan de overheid, kan de civil society zijn eigen keuzes maken. Het is immers eigen initiatief. Als er een club is die zich alleen maar wil richten roodharige kinderen, dan kan dat. Het is tenslotte eigen initiatief. Als je echter aanspraak wilt maken op subsidie of gebruik van voorzieningen, dat kan alleen als er een doel nagestreefd wordt dat door de ondersteuner onderschreven wordt. Bij inloophuizen en buurtpastoraat worden keuzes gemaakt vanuit de christelijke traditie. Maar ook dan nog kun je kiezen. Je hoeft niet alle vragen op te pakken die op je af komen. De keus is aan u!

Waarom wel – Waarom niet?

In het derde deel van deze bijeenkomst, gingen de deelnemers aan het werk. Aan de hand van twee casussen bespreken zij in subgroepen, op grond van welke afwegingen ze een besluit nemen als er een nieuwe vraag komt. De casus die door iedereen wordt opgepakt, is of ze een groep willen opvangen die voorheen in de sociale werkvoorziening werkte en waarvoor nu een alternatief wordt gezocht. Vanuit het 'Waarom' van het inloophuis is een antwoord snel gegeven: ja, we zijn open voor iedereen, we willen niet dat mensen in isolement leven. Vanuit het 'Hoe' wordt het genuanceerd: "we kunnen niet hele dagen mensen een activiteit aanbieden." "We missen de professionaliteit", "dan komen de andere bezoekers in de knel."

Eén subgroep zou het wel doen, maar alleen als er goede kwaliteit wordt geboden. Daarom eerst een pilot van een jaar. Als randvoorwaarde stellen ze dat de organisatie die de doelgroep al kent, mede verantwoordelijk is tijdens de opvang. Het voordeel is dat je zo de eigen kwaliteit van het inloophuis

bereikbaar maakt voor deze groep. En dat je door de menging met de huidige vrijwilligers, wellicht tot nieuwe werkvormen, of nieuwe contacten komt. Het is de moeite waard om te kijken of je zo het werk een stukje kunt vernieuwen. Geef het innovatieve een kans, maar alleen als er voldoende rust in de organisatie is om het op te vangen.

Maar als er te weinig professionaliteit geleverd kan worden, dan is het voor de doelgroep ook niet goed en dat is een belangrijk criterium.

Bij de uitwisseling van antwoorden kwamen nog enkele andere kwesties aan de orde. De vraag: hoe ga je om met 'concullega's': andere organisaties die een vergelijkbaar aanbod hebben? Davis heeft positieve ervaringen met een groter overkoepelend overleg, waar je uiteindelijk het aanbod op elkaar afstemt, maar dat lukt niet altijd. Ceciel en Helma hebben goede ervaringen door op één onderdeel de samenwerking aan te gaan. Als dat goed lukt, groeit er bekendheid en vertrouwen over en weer en dat maakt samenwerken en afstemmen makkelijker.

Wat kan door vrijwilligers gedaan worden en wat moet door professionals gebeuren. Die vraag is niet eenvoudig te beantwoorden.

David merkt op dat de aanwezige organisaties verbindend zijn, maar vooral naar binnen gericht. Kun je die kracht ook naar buiten keren, is zijn vraag.

Afsluiting

Aan het einde van de bijeenkomst spreekt Helma Hurkens haar waardering uit voor de manier waarop David Wijnperle de informatie gaf en de aanwezigen aan het werk zette.

Aan de gastvrouwen van Inloophuis Dieren dank voor de gastvrije ontvangst!

Mirjam Schuilenga deelt drie present exemplaren uit van het boek *Kleine grootse gebaren, over levensbeschouwelijk vrijwilligerswerk*, Mirjam Schuilenga, ISBN 9789052639628 - prijs 7.50 – 48 pag.

Te bestellen bij: uitgeverij Narratio tel. 0183 628188, verkoop@narratio.nl, via www.kerkboek.nl.

Ieder aanwezig inloophuis ontvangt één exemplaar van *Als aan de keukentafel, Onderzoek naar professionalisering van het werk van vrijwilligers in de inloophuizen*, een uitgave van Hogeschool Windesheim. Dit boek is in maart 2015 verschenen. Het onderzoek werd uitgevoerd door Marchien Timmerman. Meerdere exemplaren zijn te bestellen bij Hogeschool Windesheim en het onderzoek is [hier](#) te downloaden

Klokslag half vijf werd de bijeenkomst afgesloten. De aanwezigen waardeerden de bijeenkomst positief. Ze willen het graag in hun bestuur delen, maar zoeken naar een manier om dat goed over te brengen.

soort organisatie	plaats		voornaam	achternaam	telefoon	email	aan en afmelding
Eusebiusparochie	Arnhem	Mw.	Jacqueline	Kolfschoten		j.kolfschoten@upcmail.nl	plus twee vrijwilligers
Citypastoraat De Herberg	Apeldoorn	Mw.	Heileen	Holman	055 521 10 02	citypastoraat@deherberg-apeldoorn.nl	afgemeld
Eusebiusparochie	Arnhem	Dhr.	Geert	Rozema	026 3211311		afgemeld
		Dhr.	Jos	Droste			afgemeld
Oecumenisch Diaconaal Centrum Meester Geertshuis	Deventer	Mw.	Ceciel	Funnekotter	0570-613340	ceciel@meestergeertshuis.nl	plus vrijwilliger
Herberg van Ars	Deventer	Dhr.	Victor	Munster	0657751146	herbergvanars@heiligelebuinus.nl	aangemeld
KCMA	Gelderland	Mw.	Mirjam	Schuilenga		mirjam@schuilenga.eu	aangemeld
Oecumenisch Diaconaal Centrum Meester Geertshuis	Deventer	Dhr.	Henk-Jan	Gosseling	06-46166193	henk-jan@meestergeertshuis.nl	aangemeld
De Herberg Westervoort	Westervoort	Dhr.	Klaas	Westerbeek		westervoort130@hetnet.nl	aangemeld
Netwerk DAK	Utrecht	Mw.	Helma	Hurkens	06-37192976	secretariaat@netwerkdak.nl	aangemeld